

University of Groningen

Consequences of disease and treatment in ANCA-associated vasculitis

Tuin, Janneke

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2017

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Tuin, J. (2017). *Consequences of disease and treatment in ANCA-associated vasculitis*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. Rijksuniversiteit Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Dankwoord

Met de lente buiten in aantocht, zet ik dan nu toch echt de laatste letters van mijn proefschrift op papier. Wat een fijn gevoel om terug te kunnen kijken op een hele bijzondere periode waarin ik niet alleen heel veel heb geleerd, maar ook het geluk heb gehad heel veel inspirerende mensen te mogen ontmoeten. Ook vrienden en familie die het promotietraject vanuit een ander perspectief hebben meebeleefd, hebben veel voor mij betekend. Ik wil daarom nu graag iedereen bedanken die, in welke vorm dan ook, heeft bijgedragen aan het tot stand komen van dit proefschrift.

Allereerst wil ik graag de vasculitispatiënten bedanken voor hun tijd en de inspanningen die zij hebben geleverd voor de studies in dit proefschrift. Met name de deelnemers van de CURVE studie ben ik erg dankbaar, ik realiseer mij goed dat we veel van jullie vragen.

Dit proefschrift zou ook zeker niet tot stand zijn gekomen zonder de toegewijde begeleiding van mijn promotor prof. dr. C.A. Stegeman en co-promotoren, dr. J.S.F. Sanders en dr. A.P. van Beek.

Beste Coen, wat heb ik veel van jou geleerd. Wat begon als een kennismaking met de wetenschap heeft uiteindelijk onder jouw toezien oog geleid tot dit proefschrift. Je kritische blik, enorme deskundigheid en nauwkeurige manier van de manuscripten beoordelen hebben een grote bijdrage geleverd aan mijn ontwikkeling als onderzoeker. Later in het traject werd ik wellicht wat zelfstandiger/eigenwijzer, maar altijd kon ik vertrouwen op jouw begeleiding en feedback. Naast een gedreven wetenschapper, ben je minstens zo'n toegewijde dokter, daar heb ik veel bewondering voor. Voor jou zou een dag minstens 25 uur moeten tellen en ik ben dan ook erg dankbaar dat je altijd wel wat tijd wist te vinden om mij uit de brand te helpen met mijn meest prangende vragen. Onze gesprekken gingen menigmaal niet over de wetenschap en ik waardeer je adviezen en wijze raad enorm. Aan onderzoeksideeën geen gebrek, dus wie weet krijgt dit promotietraject nog wel een vervolg. Coen, heel erg bedankt voor de fijne begeleiding.

Beste Jan-Stephan, wat was het fijn om met jou samen te mogen werken. Jouw onuitputtelijke enthousiasme en optimisme hebben mij vele malen doen beseffen dat het allemaal wel goed ging komen. Waar ik vaak een groot probleem zag, was voor jou de oplossing nooit ver weg. Onze wekelijkse afspraken waarin we zo elk probleem toch weer wisten op te lossen hebben mij elke keer weer positieve energie gegeven om vol goede moed verder te gaan. Met dit proefschrift in mijn hand kan ik nu zeggen: je had helemaal gelijk, de eindstreep is gehaald! Bedankt voor de fijne samenwerking.

Beste André, je bent net iets later ingestapt, maar onmisbaar gebleken gedurende mijn promotietraject. Ik waardeer jouw snelle feedback, constructieve 'brainstormsessies' en actieve bijdrage aan de manuscripten enorm. Samenwerken aan een artikel was erg prettig en elk overleg resulteerde in nieuwe en inspirerende ideeën. Ook in tijden van keuzestress had jij altijd een goed advies paraat. Bedankt dat je deel hebt willen uitmaken van het promotieteam.

I would like to thank the members of the dissertation reading committee, prof. dr. R. Luqmani, prof.

dr. P.M. ter Wee and prof. dr. B.H.R. Wolffenbuttel for their time and effort they have invested into critically reading and evaluating this thesis.

De manuscripten in het proefschrift zijn uiteraard niet alleen geschreven. Ik wil graag alle co-auteurs bedanken voor hun expertise, kundigheid en samenwerking bij het analyseren van de resultaten en het schrijven van de manuscripten.

Ook de nefrologen en nefrologen in opleiding ben ik zeer dankbaar voor hun adviezen en medewerking aan verschillende studies beschreven in dit proefschrift.

Naast de nefrologie heb ik ook samen mogen werken met de reumatologie en heb ik deel uit mogen maken van het Vasculitis Expertise Centrum. Ik wil iedereen dan ook hartelijk danken voor hun feedback en hulp bij de beschreven studies. Daarnaast wil ik iedereen bedanken voor de gezelligheid tijdens de ANCA Workshops.

Veel dank gaat uit naar Wendy van Dam en Theo Bijma voor hun onmisbare hulp bij het verwerken van de CURVE samples op het lab. Ik kan met zekerheid stellen dat zonder jullie hulp de CURVE studie niet had kunnen starten.

Een MD/PhD programma heeft voor- en nadelen. Lopende studies combineren met co-schappen is een hele uitdaging. Ik prijs mezelf dan ook zeer gelukkig dat ik de onmisbare hulp van Ellis Herder heb gekregen bij het uitvoeren van de CURVE studie. Ellis, ontzettend bedankt voor jouw toelozende inzet, enthousiasme en deskundigheid.

Winie, ontzettend bedankt voor jouw onmisbare hulp en ondersteuning, maar ik wil je vooral ook bedanken voor alle gezelligheid die jij met je meebrengt bij de nefrologie.

'Alleen ga je sneller, samen kom je verder'. Onmisbaar in mijn hele promotietraject waren mijn collega's. Hulp bij statistiek, discussies over analyses en het bespreken van manuscripten hebben allemaal bijgedragen aan nieuwe inzichten en ideeën. Daarnaast zorgden koffie drinken, discussiëren over politiek of een korte blik op de Olympische Spelen voor de perfecte afleiding als ik, of de computer, het even niet meer zag zitten of de resultaten weer eens net niet significant waren. Ik ben dan ook heel blij met de grote hoeveelheid collega's die ik tijdens mijn promotietraject heb mogen leren kennen.

Captain Jelmer, wat heb ik genoten van jouw scherpe humor, nautische grappen en dubbelzinnigheden. Ik heb veel bewondering voor jouw toewijding, arbeidsethos en gave om voor elke studie een enigszins dubieuze naam te verzinnen. Bedankt voor de gezellige tijd als kamergenoot! Harmke, ook jij bedankt voor de gezelligheid op onze kamer op de Brug. De manier waarop jij het onderzoek met je privéleven weet te combineren vind ik bewonderingswaardig. Mijn burens op de Brug. Ineke, bedankt voor je hulp en geduld bij mijn vragen over de statistiek, maar meer nog voor de gezelligheid, etentjes en koffiemomenten buiten het werk. Met jouw uiterst

kritische blik kan jij niet anders dan een geweldige klinisch chemicus worden. Ik hoop dat wij nog eens collega's worden! Nicole, net als Ineke een statistiekvraagbaak, heel erg bedankt voor je hulp en gezelligheid. Jouw ontzettende motivatie om alles te weten en te leren zijn erg inspirerend! De slotformatie in mijn tijd op de Brug, Antonio, Dorien, Gerald, Maarten en Michele, bedankt voor al jullie gezelligheid, statistiekadvies, heerlijke Italiaanse recepten, klusverhalen, politieke discussies en de steun bij die laatste loodjes. Ik heb ontzettend genoten van jullie gezelschap en kijk uit naar de dag dat jullie promoveren! Ik heb nog niet eens de helft van de collega's en activiteiten benoemd, want ook lunchen, volleyballen, borrelen en Sinterklaas vieren met alle collega's zorgde voor een ontzettend leuke tijd bij de nefrologie. Anne-Marijn, Annet, Arjan, Arno, Charlotte, Coby, Debbie, Dineke, Edwin, Elise, Else, Esmee, Heleen, Ilse, Irina, Isidor, Joline, Laura Harskamp, Laura de Vries, Lianne, Lieneke, Louise, Lyanne, Lucia, Marco, Marieke, Maryse, Michel, Niek, Rosa, Sarah, Solmaz, Stephanie, Suzanne, Wendy, Willem, Yusof, allemaal heel erg bedankt. Arno, mijn mede-vasculitisonderzoeker, ik hoop dat onze gezamenlijke inspanningen gaan leiden tot prachtige onderzoeksresultaten.

Tsjitske, voor jouw nog een apart woordje als oud-collega en oud-huisgenoot. Een fijn thuis is minstens zo belangrijk als leuk werk. Thee, wijn, lekker eten en spelletjes (in willekeurige volgorde) hebben veel gezelligheid gebracht in Huize Tuin & Toering. Ik heb me erg thuis gevoeld in Enschede. Heel erg bedankt!

Me thuis voelen in een nieuwe stad was ook nog nooit zo leuk en makkelijk na het ontmoeten van mijn nieuw coachgroep in het Medisch Spectrum Twente in Enschede. Casper, Daisy, Ellen, Jelle, Lieve, Marjolein, Naomi, Natasja, Thomas, Wineke en Wouter, heel erg bedankt voor alle gezelligheid.

Marjory en Petra, commissiegenoten vanaf mijn eerste jaar bij Tjas. Onze vergaderingen gingen vloeiend over in etentjes, fietstochten en zelfs een fietsweekend en ik vind het heel waardevol dat wij elkaar nog steeds zien. Petra, je begeeft je niet in de medische wereld, maar je toont altijd veel interesse voor het onderzoek en alle voor- en tegenslagen. Je frisse blik en positieve instelling waardeer ik enorm. Marloes en Edwin, vrienden en MD/PhD lotgenoten, ondanks onze volle agenda's, blijven we nog steeds op de hoogte van elkaars wel en wee. Jullie hebben de eindstreep inmiddels ook in zicht! Ik kijk uit naar de dag dat ook jullie je proefschrift mogen verdedigen.

Janty, bedankt voor jouw mooie design en je interesse in mijn onderzoek. Jij maakte bij elk hoofdstuk een passende illustratie en wat zijn ze mooi geworden. Ik ben heel trots op het resultaat!

Mijn Groningse vrienden kunnen natuurlijk niet in dit rijtje missen! Lieve Hermien, Aniek, Jan Saminna, Stefan (ja, ook Brabanders worden hier nu toegerekend), Manouk en Martijn, wat ben ik blij met onze hechte vriendschap. Ik geloof dat we inmiddels niet verder uit elkaar kunnen wonen binnen Nederland, maar ondanks die afstand weten we elkaar altijd weer te vinden. Voor feestjes, carnaval, weekendjes weg, maar ook in moeilijke tijden staan jullie altijd paraat. Manouk, hoe vaak heb ik jou wel niet aan de telefoon gehad voor support en wijze raad? Ook voor koffie en gezelligheid

ben jij altijd te porren, ik prijs mezelf erg gelukkig met jou als vriendin. Saminna, alles waar jij je voor inzet, bereik je. Ik bewonder je enorme doorzettingsvermogen en ben heel trots op je. Dank voor al je steun tijdens mijn promotie. Aniek, misschien wel de nuchterste van ons allemaal. Jij laat jezelf niet gek maken en weet dit ook altijd op mij over te brengen. Heel erg bedankt voor je vriendschap en support! Allen heel erg bedankt voor jullie vriendschap!

Graag wil ik mijn paranimfen bedanken dat zij hier vandaag op deze bijzondere dag naast mij staan. Lieve Marjory, het is al 7 jaar geleden dat wij elkaar leerden kennen. We bewandelen inmiddels een vergelijkbaar pad, want ook jij bent het avontuur aangegaan om een promotie te doen. Met je doorzettingsvermogen en heerlijke Twentse nuchterheid maak jij van alles een succes. Ik heb er alle vertrouwen in dat ook jij hier straks vol trots zal staan!

Lieve Hermien, na meer dan tien jaar vriendschap, waarvan we meer dan zes jaar hebben samengewoond, is het niet zo gek dat we af en toe lijken op een getrouwd stel. Je kent me als geen ander en hebt me ook tijdens mijn promotie meer dan eens geadviseerd meer rust te nemen en meer te ontspannen. Gelukkig ben jij ook altijd in voor een drankje. Ik ben blij dat je het al die tijd met mij hebt uitgehouden, want dat was met mij als stressvogel toch niet altijd makkelijk. Al zien we elkaar nu helaas minder dan voorheen, bij jou voel ik me direct weer thuis. Ik waardeer je moed en zelfstandigheid, jij doet wat je wilt en reist net als ik graag de hele wereld rond. Ik vind het een hele eer dat jij vandaag hier naast mij staat.

Lieve schoonfamilie, bedankt voor jullie interesse in mijn werk en onderzoek en bovenal bedankt voor jullie warme welkom in de familie.

Lieve pap en mam, ook al verandert het leven als je niet meer onder één dak woont, voor mij zijn jullie nog altijd even belangrijk. Zo staan jullie altijd paraat bij allerlei praktische zaken, zoals klussen, verven en verhuizen, maar zijn jullie bovenal een luisterend oor. Jullie onvoorwaardelijke steun en liefde draag ik altijd bij mij. Ik weet dat ik in mooie en moeilijke tijden altijd bij jullie aan kan kloppen en met dat in mijn achterhoofd durf ik elk avontuur aan.

Lieve opa, wat vind ik het ontzettend waardevol dat wij dit moment samen mee mogen maken en ik hoop dat er nog vele mooie momenten zullen volgen.

Lieve Annemarie, Astrid en Marion, mijn grote zussen, ik kan niet uitdrukken hoe gezellig en ontzettend waardevol onze momenten samen zijn. De grofweg 16.000 km die de ene helft van de andere helft van de zusjes scheidt, is gelukkig te overbruggen met Skype of WhatsApp, maar niets is zo leuk als elkaar zien in real-life! Ik ben dan ook heel blij dat jullie hier allemaal zijn vandaag, dat maakt me erg gelukkig!

Lieve Annemarie, Wilfred, en Twan, bedankt voor jullie interesse en steun tijdens het hele promotietraject. Annemarie, bedankt voor je adviezen, wijze raad (over van alles) en hulp bij enkele stukken. Ik vind het een hele eer in jouw voetsporen te mogen treden als doctor. Twannie, wat vind ik het bijzonder jouw tante te mogen zijn! Lieve Astrid en Tristan, bedankt voor jullie interesse in mijn onderzoek en altijd goede adviezen. Astrid, je bewandelt al jaren je eigen weg en durft te kiezen voor het onbekende en avontuur. Ik ben heel trots op je en kijk ernaar uit om binnenkort

jullie nieuwe stulpje te bewonderen in Melbourne! Lieve sportieve Marion, wat een bikkel ben jij. Je laat je nooit tegenhouden door schijnbare onmogelijkheden en komt zo verder dan menig persoon. Ik ben heel trots dat jij mijn zus bent!

Liefste Jacob, wat voel ik mij een ontzettende geluksvogel met jou aan mijn zijde. Je weet me altijd weer met beide benen op de grond te zetten en hebt me meer dan eens laten zien dat de wereld groter is dan een promotie. En wat is de wereld mooi en nog mooier samen met jou. Ik heb ontzettend veel zin in onze toekomst samen, vol liefde en avontuur!

Janneke

